

MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

Predmet br. IT-08-91-PT
Predmet br. IT-95-5/18-PT

PRED POSEBNO IMENOVANIM PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwón, predsjedavajući
sudija Iain Bonomy
sudija Kevin Parker

Sekretar: g. John Hocking, v.d. sekretara

Datum: 30. januar 2009. godine

TUŽILAC

protiv

MIĆE STANIŠIĆA
i
STOJANA ŽUPLJANINA

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**REPLIKA STOJANA ŽUPLJANINA NA OBJEDINJENI ODGOVOR
TUŽILAŠTVA NA ZAHTJEVE ZA ODOBRENJE ZA ULAGANJE
INTERLOKUTORNE ŽALBE NA ODLUKU O SPAJANJU PREDMETA**

Tužilaštvo:
Tom Hannis
Joanna Korner QC
Alan Tieger
Hildegard Uertz-Retzlaff

Odbрана:
Slobodan Zečević i Slobodan Cvjetić za Miću Stanišića
Tomislav Višnjić i Igor Pantelić za Stojana Župljanina

Optuženi:
Radovan Karadžić

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjev za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta

I. Uvod

1. Na dan 2. decembra 2009. godine, g. Župljanin je zatražio da se njegov predmet spoji s predmetom Radovana Karadžića. Gospodin Karadžić je 15. decembra 2008. godine podnio odgovor kojim podržava Župljaninov zahtjev. Istoga dana, tužilaštvo i Mićo Stanišić su podnijeli svoje odgovore, oba su se suprotstavljala spajanju. Na dan 6. januara 2009. godine, Posebno imenovano Pretresno veće odbilo je zahtjev g. Župljanina (u daljem tekstu: **Odluka po zahtjevu za spajanje**).
2. Na dan 12. januara 2009. godine, g. Župljanin je zatražio odobrenje za podnošenje žalbe na Odluku po zahtjevu za spajanje. Na dan 19. januara 2009. godine, dr Karadžić se pridružio Zahtjevu. Na dan 23. januara 2009. godine, tužilaštvo je podnijelo objedinjeni odgovor, kojim se suprotstavlja zahtjevima g. Župljanina i dr Karadžića za spajanje predmeta (u daljem tekstu: **Objedinjeni odgovor**).
3. Župljaninova odbrana traži odobrenje na osnovu pravila 126bis da podnese repliku na Objedinjeni odgovor. Župljaninova odbrana ne pokreće nikakva nova pitanja u vezi s odobrenjem. Umjesto toga, Župljaninova odbrana replicira na različite tvrdnje tužilaštva i na način na koji je tužilaštvo pokušalo da okarakteriše zahtjev g. Župljanina za spajanje i odobrenje. Župljaninova odbrana se u svojoj Replici koncentriše na repliciranje Objedinjenom odgovoru paragraf po paragraf. Nije nužno niti primjereno da se odgovori na svaku tačku iznijetu u Objedinjenom odgovoru i svako preskakanje određene tačke ne znači njen prihvatanje; Župljaninova odbrana ostaje pri svom stavu koji je već prenijet Vijeću.

II. Župljaninova replika

4. **U vezi s paragrafom 3 Objedinjenog odgovora**, tužilaštvo sugerira da Pretresno vijeće treba da se uzdrži od korištenja svog diskrecionog prava na davanje odobrenja "*imajući u vidu da nije vjerovatna uspješnost žalbe po ovom pitanju*". Gospodin Župljanin ne dijeli procjenu tužilaštva vezanu za vjerovatnoću uspjeha. U svakom slučaju, tužilaštvo ne

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajaju predmeta

navodi pravni izvor kao potkrepu da je to test za odobrenje. U stvari, valjano pitanje koje Vijeće treba da postavi je da li je g. Župljanin iznio neku osnovu za vjerovanje da je Pretresno vijeće načinilo grešku u vezi sa mjerodavnim pravom; da je došlo do očigledno pogrešnog činjeničnog zaključka ili da je bilo u tolikoj mjeri nepravično ili nerazumno, da je dovelo do kršenja diskrecionog prava Pretresnog vijeća.¹ Župljaninova odbrana smatra da je njen zahtjev za odobrenje ispunio taj standard.

5. **U vezi s paragrafom 5 Objedinjenog odgovora,** Župljaninova odbrana tvrdi da su pitanja pokrenuta u vezi s njegovim zahtjevom za spajanje zaista izuzetna i da Pretresno vijeće treba da iskoristi svoje diskreciono pravo i odobri podnošenje žalbe.
6. **U vezi s paragrafom 7 Objedinjenog odgovora,** tužilaštvo tvrdi da će odbijanje spajanja očuvati (umjesto da umanji) prava g. Župljanina na pravično suđenje. Tužilaštvo tvrdi da su dva navedena pravna izvora od strane optuženog izuzetak po toj osnovi. Župljaninova odbrana tvrdi da ne nema izuzetka i da bilo koji pokušaj da se predmeti izuzmu ignoriše osnovu po kojoj g. Župljanin traži spajanje – to je da će njegovo pravo na pravično suđenje biti očuvano spajanjem (umjesto odvojenih ali istovremenih suđenja). Bilo kakvo odlaganje izazvano spojenim suđenjem (koje je u svakom slučaju hipotetično i neodređeno) mora biti izvagano u odnosu na interes pravde i pravo g. Župljanina na pravično suđenje.
7. Što se tiče pozivanja tužilaštva na činjenicu da će dr Karadžić sam voditi svoju odbranu kao činjenicu koja se suprotstavlja spajanju postupaka, Župljaninova odbrana tvrdi da ne može biti ispravna zabrana spajanja predmeta u slučajevima optuženih koji se sami zastupaju. Štaviše, iznenađujuće je da Tužilaštvo ima takav stav. Okretanjem tvrdnje tužilaštva naopačke, moglo bi se reći da bi spojeno suđenje u kojem su neki od optuženih pravno zastupljeni vjerovatno povećalo sveopštu pravičnost suđenja dr Karadžiću.

¹ *Tužilac protiv Bagasore i drugih*, br. ICTR-98-41-T, "Odluka po Zahtjevu za ponovno razmatranje u vezi sa standardima za davanje odobrenja za ulaganje interlokutorne žalbe" (17. februar 2006. godine), par. 4.

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta

8. Tužilaštvo dalje tvrdi da g. Župljanin ne može argumentovati da bi spajanje predmeta značajno uticalo na rezultat njegovog suđenja a da ne dovede u protivrječnost jednu od premissa svog zahtjeva za spajanje. Župljaninova odbrana odbacuje tu premisu tvrdnje tužilaštva. Odluka da se predmet g. Župljanina spoji s predmetom dr Karadžića će zaista uticati na rezultat njegovog suđenja. Zajedničko suđenje će obezbijediti da one sudije koje budu odlučivale o odgovornosti g. Župljanina za zločine koji mu se stavljuju na teret to učine sa saznanjem o sveukupnim relevantnim dokazima i biće u stanju da procijene relativne stepene odgovornosti. To očigledno utiče na krajnji rezultat suđenja g. Župljaninu.

9. U vezi s paragrafom 8 Objedinjenog odgovora, tužilaštvo tvrdi da Odluka po zahtjevu za spajanje ne uključuje pitanja čije neposredno rješavanje može materijalno unaprijediti postupak. Župljaninova odbrana tvrdi da je ovaj postupak stvarno unaprijeđen time što je Žalbeno vijeće razmotrilo ispravnost predmetnih pravnih principa.² Što se tiče tvrdnje tužilaštva da je Žalbeno vijeće više puta odlučivalo po pitanju spajanja predmeta i da bi dalje odlučivanje po tom pitanju bilo nepotrebno, Župljaninova odbrana je iznenadena zauzimanjem takvog stava koji bi očigledno zabranio Tužilaštvu da traži odobrenje za neku narednu odluku o spajanju postupaka. Pitanja koje pokreće g. Župljanin su nova i komplikovana i Žalbeno vijeće bi trebalo da ih razmotri nakon podnesaka svih zainteresovanih strana.

10. U vezi s paragrafom 10 Objedinjenog odgovora, tužilaštvo kritikuje Župljaninovu odbranu zato što jedan aspekt svog zahtjeva za odobrenje zasniva na činjenici da je Vijeće razmotrilo samo važeću optužnicu u predmetu Karadžić. Tužilaštvo kaže da bi zasnivanje neke odluke na zahtjevu za izmjenu neke optužnice tu odluku ostavilo otvorenom za osporavanje. Kao stvar strogog pravnog principa, Župljaninova odbrana se slaže da ima odredene težine u stavu tužilaštva. Međutim, stav Župljaninove odbrane je

² *Tužilac protiv Bagasore i drugih*, br. ICTR-98-41-T, "Odluka o odobrenju za ulaganje žalbe na uvršćivanje pismene izjave svjedoka XXO" (11. decembar 2003), par. 6; *Tužilac protiv Bagasore i drugih*, br. ICTR-98-41-T, "Odluka po zahtjevu Kabaligija za odobrenje da odbrana obavi unakrsno ispitivanje nakon unakrsnog ispitivanja tužilaštva" (2. decembar 2005).

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta

bio da Pretresno vijeće nije trebalo da samo razmatra važeću optužnicu u predmetu *Karadžić*, a da ignoriše predloženu optužnicu. Stav Župljaninove odbrane bio je da je Vijeće trebalo barem da uzme u obzir predloženu optužnicu.³ Kao što je naznačila Župljaninova odbrana, bilo kakva primjedba dr Karadžića na novu optužnicu u ovom predmetu najvjerovalnije neće imati uticaja na širenje okvira navodnog krivičnog postupanja i povezanih optužbi. Kao stvar zdravog razuma, stoga, tvrdi se da je Vijeće trebalo da se posveti predloženoj optužnici protiv dr Karadžića.

11. Tužilaštvo zatim pokušava da iznese tvrdnje u vezi s predloženom optužnicom u predmetu *Karadžić*, tvrdeći da je korištenje važeće optužnice od strane Vijeća u stvari bilo povoljnije za zahtjev g. Župljanina za spajanje postupaka utoliko što je njemu bilo od koristi to što je Vijeće propustilo da novu optužnicu u obzir. Uz dužno poštovanje, Vijeće nije u položaju da utvrdi takvo nešto po ovom pitanju (koje nije razmotrilo u Odluci po zahtjevu za spajanje) kada donosi odluku o odobrenju. Tvrdimo da to zahtjeva odluku Žalbenog vijeća nakon podnesaka od strane svih zainteresovanih strana.

12. U u vezi s paragrafom 11 Objedinjenog odgovora, tužilaštvo karakteriše tvrdnju g. Župljanina da je Vijeće trebalo da uzme u obzir efekat koji bi spajanje postupaka imalo na konzistentnost presuda iz perspektive g. Župljanina kao "neobrazložene". Tužilaštvo zatim pokušava da napravi razliku između interesa pravde za konsistentnošću presuda i prava g. Župljanina na pravično suđenje. Župljaninova odbrana smatra da u ovom slučaju nema razlike. Odluka da se drže odvojena ali istovremena suđenja rizikuje: nekonsistentnu procjenu dokaza; nekonsistentne presude na osnovu činjenica; to vodi ka nekonsistentnim presudama o krivici: i/ili nekonsistentnim presudama (ukoliko budu donijete). Na osnovu svake analize, to utiče na pravo optuženog na pravično suđenje kao i na šire interese pravde.

13. U vezi s paragrafom 12 Objedinjenog odgovora, tačno je da Vijeće uključuje predsjedavajuće sudije u oba predmeta. Međutim, zaključak da su predmeti u toliko

³ Vidi Župljaninov zahtjev za odobrenje, par. 8.

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta različitim fazama postupka da zatvaraju vrata spajanju postupaka u predmetima nije potkrijepljen ni objašnjen. Postoje brojni primjeri gdje je odobreno spajanje postupaka u predmetima gdje je njihova faza pripreme suđenja bila veća od g. Župljanina i dr Karadžića, u ništa manjoj mjeri spajanje postupaka g. Župljanina i g. Stanišića.

14. U vezi s paragrafom 13 Objedinjenog odgovora, tužilaštvo kritikuje zahtjev Župljaninove odbrane za djelimično spajanje. Tužilaštvo tvrdi da ne postoji sudska praksa Međunarodnog suda koja optuženom u jednom predmetu dopušta da zahtjeva da se optuženom u potpunosti odvojenom predmetu predmet razdvoji na dva ili više suđenja. Gospodin Župljanin napominje da ne postoji pravna praksa koja ukazuje na to da optuženi ne može da podnese takav zahtjev, posebno kada je to vezano za njegovo pravo na pravično suđenje. Župljaninova odbrana takođe napominje da je dr Karadžić tražio potvrdu Odluke po zahtjevu za spajanje. Štaviše, dr Karadžić se suprotstavio "mega suđenju kao što je bilo u predmetu Milošević".⁴ Župljaninova odbrana nije upoznata sa stavom dr Karadžića u vezi sa djelimičnim spajanjem: stoga smatra da to pitanje zahtjeva razmatranje od strane Žalbenog vijeća nakon što budu razmotreni podnesci svih zainteresovanih strana.

15. Što se tiče "dobro poznate debate" i citiranje Odluke iz predmeta Milošević od strane tužilaštva kao potpore njegovom stavu suprotstavljanja djelimičnom razdvajanju predmeta Karadžić, tvrdimo da stvarno postoji dobro poznata debata u vezi sa ispravnim tužilačkim pristupom vodenju velikih i kompleksnih suđenja za ratne zločine koji obuhvataju duge vremenske raspone. Štaviše, to je debata koja je poznata članovima ovog Vijeća. Pozivajući se na suđenje u predmetu Milošević i pristup tužilaštva spajanju postupaka koje je sprovedeno u tom predmetu, sudija Bonomy je primijetio (u ulozi koja nije bila sudska) da,

"Ujkoliko se u budućnosti pojavi slična situacija, treba dobro razmislići da li bi spajanje tako obimnih optužnica možda učinilo suđenje glomaznim, imajući u vidu akuzatorni postupak po kojem bi bilo vođeno i da li bi došlo do nepotrebног odlaganja donošenja"

⁴ *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-05/18-PT, "Odgovor na zahtjev za izmjenu optužnice" (28. januar 2009.), par. 35.

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta presude u predmetu koji se odnosi na rukovodeću ulogu i optuženog u starijim godinama. Možda je pristup koji je sada zauzet u postupku protiv Sada Huseina, koji je izgleda podijeljen na nekoliko razdvojenih suđenja, načinjen na osnovu lekcija sa suđenja Miloševiću".⁵

16. Slično tome, sudija O-Gon Kwon je ukazao na (u ulozi koja nije bila sudska) uzdržanost Tužilaštva MKSJ da smanji obim predmeta protiv optuženih:

"sadašnji otpor glavnog tužioca i njegovih viših saradnika ideji da se Slobodanu Miloševiću prvo sudi za Kosovo i kasnije za optužbe vezane za Bosnu i Hrvatsku – to je najskorije bilo 2005. godine, kada je Pretnosno vijeće predložilo da se optužnica za Kosovo razdvoji i da se po njoj prvo doneše presuda prije nego što se doneše presuda po druge dvije optužnice – jeste jasan primjer [pristupa uzdržanosti, u većini slučajeva, da se dobровoljno smanji broj navoda u optužnicama]".⁶

17. Stoga, u interesu je pravde da se pitanje zahtjeva g. Župljanina za spajanje utvrdi od strane Žalbenog vijeća nakon podnesaka svih zainteresovanih strana.

18. U vezi s paragrafom 14 Objedinjenog odgovora, tužilaštvo smatra da Župljaninova odbrana može da prati suđenje Karadžiću u većoj ili manjoj mjeri (ili bilo koji drugi postupak koji se vodi pred Međunarodnim sudom) ukoliko to želi, ali nije u obavezi da to čini. U stvari, oni koji brane g. Župljanina obavezni su da pažljivo prate suđenje Karadžiću: predmet protiv dr Karadžića obuhvata predmet protiv g. Župljanina. Bilo bi nemarno od strane onih koji predstavljaju g. Župljanina ukoliko bi posvetili išta manje od forenzičke obazrivosti na proces protiv dr Karadžića. Moraju biti obazrivi na bilu kakvu nekonsistentnost u svjedočenju svjedoka o potpuno istim događajima – događaja zbog kojih bi g. Župljanin, ukoliko bude proglašen krivim, mogao da bude suočen sa znatnom zatvorskom kaznom. Uz dužno poštovanje, tužilaštvo je promašilo temu.

⁵ Iain Bonomy, "The reality of a war crimes trial" /Realnost suđenja za ratne zločine/, *Journal of International Criminal Justice* (2007), Vol. 5, str 348-359, na str 358.

Prijevod

Predmet br. IT-08-91-PT

30. januar 2009.

Replika Stojana Župljanina na objedinjeni odgovor tužilaštva na zahtjeve za odobrenje za ulaganje
interlokutorne žalbe na odluku o spajanju predmeta**III. Traženo pravno sredstvo**

19. Iz gorenavedenih razloga i razloga iznijetih u zahtjevu za odobrenje, Župljaninova
odbrana s dužnim poštovanjem traži od Posebno imenovanog pretresnog vijeća da
odobri zahtjev za podnošenje žalbe na njegovu odluku po spajanju predmeta.

Broj riječi /U originalnom tekstu/: 2250

Podnijeli, uz dužno poštovanje,
/potpisi na originalu/
 Tomislav Višnjić
 Igor Pantelić
 branici Stojana Župljanina

⁶ O-Gon Kwon, "The Challenge of an international criminal trial as seen from the bench" /Izazovi
međunarodnog krivičnog sudenja videni sa sudske strane/, *Journal of International Criminal Justice*
(2007), Vol. 5, str. 360-376 na str. 373.